

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7Co/136/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5620202674
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mária Kašíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:5620202674.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

9 7Co/136/2023

Krajský súd v Žiline, ako odvolací súd, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Márie Kašíkovej a členov senátu Mgr. Františka Dulačku a JUDr. Zuzany Krivdovej, v spore žalobcov: 1/ A. B., C. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. F. XXX, 2/ C. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. H. XXXX/XX, I., 3/ E. I., C. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. F. XXX, 4/ G. J., C. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. F. XXX, 5/ K. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. F. XXX, 6/ L. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. F. XXX, všetci zastúpení JUDr. Jaroslavom Kíapešom, advokátom, so sídlom M. XXXX/XX, N. A. proti žalovanej: O. P. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. XXX/XX, N. A., zastúpenej Mgr. Michalom Krákorníkom, advokátom, so sídlom Štiavnická 2018/7, Ružomberok, IČO: 42 387 761, o určenie, že nehnuteľnosť patrí do dedičstva, ktorý spor bol pôvodne (pred spojením na spoločné konanie) vedený na tunajšom súde pod sp.zn.: 22C/35/2020, a súčasne v spore žalobcov: 1/ G. J., C. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. F. XXX, 2/ A. B., C. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. F. XXX, 3/ C. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. H. XXXX/XX, I., 4/ E. I., C. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. F. XXX, 5/ K. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. F. XXX, 6/ L. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. F. XXX, všetci zastúpení JUDr. Jaroslavom Kíapešom, advokátom, so sídlom M. XXXX/XX, N. A. proti žalovaným: 1/ O. P. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. XXX/XX, N. A., zastúpenej Mgr. Michalom Krákorníkom, advokátom, so sídlom Štiavnická 2018/7, Ružomberok, IČO: 42 387 761, 2/ J. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. F. XXX, 3/ Q. L., C. D., neznámej spoluvlastníčke, 4/ A. G., C. D., neznámej spoluvlastníčke, 5/ R. D., C. D., neznámej spoluvlastníčke, 6/ S. D., C. D., neznámemu spoluvlastníkovi, ktorí žalovaní v 3/ až 6/ rade sú zastúpení Slovenským pozemkovým fondom, so sídlom Búdková 36, Bratislava, IČO: 17 335 345, o určenie, že nehnuteľnosti patria do dedičstva, na odvolanie žalobcov proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 22C/35/2020-327 zo dňa 16. mája 2023, takto

rozhodol:

9 7Co/136/2023

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch III., IV. a VI. potvrdzuje.

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch I., II. a V. zrušuje a v tomto rozsahu vracia vec súdu prvej inštancie na nové konanie a rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

5 7Co/136/2023

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu žalobcov, ktorou sa domáhali určenia do dedičstva po poručiteľovi T. B. a poručiteľovi K. B., u každého spoluvlastnícky podiel o veľkosti 1-ce k pozemku registra E, parc.č. 1450 – trvalý trávny porast o výmere 1 422 m² v k.ú. E. F., obec E. F., okres Liptovský Mikuláš (I. a II.). Rovnako zamietol žalobu žalobcov, ktorou sa domáli určenia vlastníckeho práva do dedičstva po poručiteľovi T. B. a K. B., každému spoluvlastnícky podiel o veľkosti 1-ce na pozemku registra E, parc.č. 1451 – trvalý trávny porast o výmere 1 285 m² v k.ú. E. F., obec E. F., S. N. A. (II. a IV.). Žalovanej O. P. I. v časti konania pred spojením konania pod sp.zn. 22C/35/2020 (vo vzťahu k pozemku registra E, parc.č. 1450) priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% (V.). Žalovaným v rade 1/ až 6/ v časti konania vedenom pred spojením konania pod sp.zn. 5C/5/2020 (vo vzťahu k pozemku registra E, parc.č. 1451) priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% (VI.). Pôvodný žalobca T. B. zomrel počas konania dňa XX.XX.XXXX, preto v zmysle uznesenia č.k. 22C/35/2020-121 pokračoval v konaní s jeho právnymi nástupcami, a to žalobcami v rade 1/ až 6/. Následne žalobcovia v rade 1/ až 6/ podaním zo dňa 03.11.2021 vyhlásili, že zotrvávajú v plnom rozsahu na podanej žalobe a upravili petit tak, že sa domáhajú, aby súd určil, že spoluvlastnícky podiel k pozemku evidovanému na LV č. XXXX v katastrálnom území a obci E. F. ako pozemok registra E, parc.č. 1450, patrí do dedičstva po poručiteľovi T. B. a K. B., u každého z nich o veľkosti 1-ce.

Uznesením č.k. 22C/35/2020-198 zo dňa 14.04.2022 došlo k spojeniu na spoločné konanie dvoch konaní, a to sp.zn. 22C/35/2020 a sp.zn. 5C/5/2020 tým, že spoločné konanie sa ďalej bude viesť pod sp.zn. 22C/35/2020. V spojenom konaní, vedené pôvodne pod sp.zn. 5C/5/2020, sa žalobca T. B. (právny predchodca žalobcov v rade 1/ až 6/) domáhal určenia, že je podielovým spoluvlastníkom o veľkosti 1-ce nehnuteľnosti evidovanej na LV č. XXXX, katastrálne územie a obec E. F. ako pozemok registra E, parc.č. 1451 – trvalý trávny porast o výmere 1 285 m² a súčasne určenia, že spoluvlastnícky podiel o veľkosti 1-ce k tomuto pozemku patrí do dedičstva po poručiteľovi K. B.. Po smrti K. B. dňa XX.XX.XXXX právny predchodca žalobcov (T. B.) ako jediný dedič zdedil dedičstvo po nebohom bratovi (K. B.) na základe dedičského rozhodnutia sp.zn. D 372/2001.

Uznesením č.k. 5C/5/2020-129 bolo rozhodnuté, že súd pokračuje v konaní s dedičkou žalobcu, ktorou je jeho vnučka G. J., C. D.. Táto podaním z 03.11.2021 oznámila, že súhlasí so všetkými doteraz urobenými písomnými úkonmi v tomto konaní, zároveň upravila petit a navrhla, aby súd vydal rozsudok, ktorým by určil, že spoluvlastnícky podiel k pozemku registra E, parc.č. 1451 – trvalý trávny porast o výmere 1 285 m², zapísaný na LV č. XXXX pre katastrálne územie a obec E. F., okres Liptovský Mikuláš, patrí do dedičstva po poručiteľovi T. B. a poručiteľovi K. B., u každého o veľkosti 1-ce.

Uznesením č.k. 22C/35/2020-243 zo dňa 29.07.2022 bolo rozhodnuté o tom, že v časti tohto spoločného konania týkajúcej sa sporu o určenie vlastníckeho práva, vedenej pod sp.zn. 5C/5/2020, pokračuje namiesto doterajšieho žalobcu T. B. s jeho ďalšími právnymi nástupcami ako ďalšími a novými žalobami, a to A. B., C. B., E. I., K. D. a L. D.. Uznesením č.k. 22C/35/2020-314 zo dňa 16.02.2023 bolo rozhodnuté o pripustení zmeny žaloby v časti konania pôvodne vedenom pod sp.zn. 22C/35/2020, týkajúcej sa pozemku registra E, parc.č. 1450 v k.ú. a obec E. F., ako aj v časti konania pôvodne vedenej pod sp.zn. 5C/5/2020 týkajúcej sa pozemku registra E, parc.č. 1451 v k.ú. a obec E. F..

Strana žalobcov v oboch prípadoch odôvodňovala vlastnícke právo, ktorého sa domáhajú, od kúpnej zmluvy z roku 1958, na základe ktorej predávajúci Q. L., A. G., R. L., S. D., Q. D. a G. B. predali tieto pozemky právnomu predchodcovi žalobcov (T. B.) a jeho bratovi K. B., každému z nich v podiele 1-ce. Žalovaná v rade 1/ vo vzťahu k pozemku KN-E parc.č. 1450 uviedla, že bola dobromyseľná v nadobudnutí vlastníckeho práva k tejto nehnuteľnosti na základe osvedčenia o dedičstve po svojom právnom predchodcovi Q. D., sp.zn. 7D/173/2004 zo dňa 30.05.2005, keď z údajov listu vlastníctva aktuálne v čase uskutočnenia dedičského konania vlastnícke právo k predmetnej nehnuteľnosti nepochybne vyplývalo, že poručiteľ bol jej výlučným vlastníkom, pričom jeho vlastnícke právo nebolo ničím a nikým spochybňované, dokonca sa tak nestalo ani v rámci schvaľovacieho procesu ROEP. Od tej doby je jedinou užívateľkou, za ktorý tiež ako jediná platí daň z nehnuteľností. Dobromyseľnému nadobúdateľovi vlastníckeho práva musí byť v materiálnom právnom štáte poskytnutá súdna ochrana aj

pred pôvodným (skutočným) vlastníkom. V tejto súvislosti poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 6Cdo 71/2018, nález Ústavného súdu Českej republiky II.ÚS 165/2011, Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. ÚS 549/2015. Pokiaľ ide o pozemok KN-E parc.č. 1451, uviedla, že je dobromyseľná, pokiaľ ide o nadobudnutie vlastníckeho práva k spornej nehnuteľnosti, pretože spoluvlastnícky podiel o veľkosti 1/7 nadobudla na základe darovacej zmluvy, ktorej vklad bol povolený pod č. V-2045/2020 z 24.08.2020 od osoby, ktorá bola dlhodobo evidovaná ako podielový spoluvlastník, ktorý ju ubezpečil o tom, že je jej legitímnym vlastníkom, pričom predmetný právny úkon bol podrobený zo správy katastra konaniu vkladovému a nemohla tak mať ako laik akúkoľvek pochybnosť o platnosti tohto úkonu.

Súd prvej inštancie zamietol žalobu žalobcov v celom rozsahu pre nedostatok naliehavého právneho záujmu podľa § 137 písm. c) CSP. Absencia naliehavého právneho záujmu je pri takejto žalobe daná jednak tým, že rozsudkom nemožno určovať existenciu, príp. neexistenciu právneho vzťahu za dobu minulú, ale výrok rozsudku musí zodpovedať právnemu vzťahu, resp. právu v prítomnom v čase, t.j. v čase vyhlásenia rozsudku (§ 217 ods. 1 CSP), a teda nemôže byť rozhodujúci stav, ktorý tu už nie je. Ďalej je absencia naliehavého právneho záujmu pri takejto žalobe daná aj tým, že žaloba o určenie, že poručiteľ bol vlastníkom, resp. spoluvlastníkom veci ku dňu svojej smrti, (žaloba o určenie, že vec, resp. spoluvlastnícky podiel na nej patrí do dedičstva) bez ďalšieho, neslúži potrebám praktického života, nakoľko ak by aj súd skúmal (len) právny stav ku dňu smrti poručiteľa (a ustálil by si tak, že určitá vec, resp. spoluvlastnícky podiel na nej patrila do dedičstva) nevylučovalo by to následnú určovaciu žalobcu žalovaného/žalovaných ako eventuality nadobúdateľov predmetnej veci na základe iného právneho titulu, ku podaniu ktorej žaloby by mohlo dôjsť po tom, ako by bol takýto novoobjavený majetok poručiteľa prejednaný v dodatočnom dedičskom konaní, a ktorá žaloba by smerovala voči osobám ustáleným v tomto dodatočnom dedičskom konaní ako dedičia po poručiteľovi, t.j. voči žalobcom, ktorí podali žalobu o určenie, že vec patrí do dedičstva po poručiteľovi, čo by však bolo v rozpore s preventívnou funkciou určovacej žaloby, ktorou je snaha o predchádzanie ďalších zbytočných sporov. Nie je totiž žiaden rozumný dôvod, aby sa otázka existencie (spolu) vlastníckeho práva takéhoto žalovaného/žalovaných neriešila meritórne (t.j. vo výroku rozsudku, nie iba ako predbežná otázka) už v tomto konaní (o určenie, že vec, resp. spoluvlastnícky podiel na veci patrí do dedičstva po poručiteľovi), a to cez splnenie procesnej podmienky prípustnosti takejto žaloby, ktorou je podľa § 137 písm. c) CSP naliehavý právny záujem žalobcov na takomto určení, že vec, resp. podiel na veci bol ku dňu smrti poručiteľa v jeho vlastníctve, a strany sporu by sa tak následne nútili do podávania ďalších (zbytočných) žalôb, v ktorých by sa táto otázka (existencie vlastníckeho práva žalovanej/žalovaných) meritórne riešila (viď aj uznesenie tunajšieho odvolacieho súdu z 30.12.2020 sp.zn.: 10Co/148/2020, v rámci ktorého odvolací súd tiež poukázal na podstatnú zmenu doterajšej ustálenej rozhodovacej praxe vyplývajúcej z prelomového nálezu Ústavného súdu SR sp.zn.: I.ÚS 151/2016 z 03.05.2017.) Takáto procesná neprípustnosť žaloby je pritom prednostným dôvodom na jej zamietnutie. V tomto (spoločnom) konaní (v dôsledku prezentácie predbežného právneho posúdenia súdom na pojednávaní 16.05.2023) pritom bola stranám žalobcov poskytnutá príležitosť na korigovanie svojho žalobného petitu (žalobných petítov), teda možnosť na navrhnutie príslušnej zmeny žaloby (vo všetkých jej čiastkových sporoch), tak aby bola odstránená táto procesná neprípustnosť žaloby, avšak túto príležitosť strana žalobcov nevyužila, a preto (rešpektujúc rozhodovaciu prax tunajšieho odvolacieho súdu, ako aj ústavného súdu, od ktorej by sa mohol odkloniť len ak by dokázal tento odklon dostatočne vyargumentovať) žalobu v celom jej rozsahu (vo vzťahu k všetkým uplatneným čiastkovým žalobným petítom) zamietol. Správne (aby nešlo procesne neprípustnú žalobu) bolo potrebné formulovať žalobný petit (petity) tak, aby sa v rámci konania o určenie, či vec, resp. spoluvlastnícky podiel na veci patrí do dedičstva po poručiteľovi mohla meritórne (vo výrokovej časti), teda nie iba ako predbežná otázka riešiť otázka existencie (spolu)vlastníckeho práva žalovaných strán, čo znamená, že žalobcovia sa mali (súčasne, okrem existujúcich navrhnutých žalobných petítov, v znení ich pripustených zmien) domáhať (aj) vyhlásenia výroku (výrokov), v ktorom (ktorých) by súd určil, že žalovaná/žalovaní nie sú vlastníkami, resp. podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností, ktoré sú predmetom tohto spoločného konania.

Navyše, pokiaľ ide o žalobu v znení pripustenej zmeny žaloby (pôvodného) spisu sp. zn.: 5C/5/2020, v rámci ktorej sa žalobcovia v 1. až 6. rade domáhali určenia, že spoluvlastnícky podiel o veľkosti 1-ce na pozemku reg. „E“ parc. č. 1451, k.ú. E. F. patrí do dedičstva po poručiteľovi T. B. a určenia, že spoluvlastnícky podiel o veľkosti 1-ce na tomto pozemku patrí do dedičstva po poručiteľovi K. B. nie je formulovaný správne aj preto, že právny predchodca žalobcov v 1/ až 6/ rade (T. B.) bol zapísaný vlastníkom 1/7-ny podielu na tomto pozemku, a preto malo z jeho strany zmysel požadovať (uplatňovať si nároky) len vo vzťahu k zvyšným 6/7-ám pozemku, zapísaného v katastri nehnuteľností na žalovaných v 1/ až 6/ rade (v podieloch po 1/7-ne), a teda nie k celému pozemku, nie aj k tej časti, ktorá bola v jeho

zapísanom vlastníctve, čím by tak (v tomto rozsahu 1/7-na) chýbal na strane žalobcov naliehavý právny záujem na podanie takejto určovacej žaloby (navyše) aj z tohto dôvodu.

K námietke žalovanej v 1/ rade (v časti konania pôvodne vedenom pod sp.zn.: 5C/5/2020), ktorá smerovala k absencii pasívnej vecnej legitímácie žalovaných v 3/ až 6/ rade z dôvodu, že žalovaná v 1/ rade zistila ich dátumy narodenia a úmrtia, na základe čoho potom nepredstavujú neznámych vlastníkov, ale známe osoby bez právnej subjektivity, s tým, že správne bolo treba žalovať neznámych právnych nástupcov týchto žalovaných, uviedol, že neexistuje žiaden dôkaz, ktorý by stotožnil osoby uvedené žalovanou v 1/ rade v súvislosti s touto námietkou s osobami neznámych spoluvlastníkov zapísaných v katastri nehnuteľností, keďže v katastri nehnuteľností nie je uvedený ich dátum narodenia, resp. iný identifikačný údaj (než meno a priezvisko) a nemožno tak vylúčiť, že ide len o ich menovcov.

Porovnajúc výrokovú časť rozsudku so žalobným petitom (v modifikáciách vyplývajúcich zo súdom pripustených zmien žalôb) bolo možné dospieť k záveru o plnej neúspešnosti žalobcov, a preto súd (rozlišujúc súčasne jednotlivé čiastkové spory tohto spoločného konania) rozhodol o náhrade trov konania (vo výrokoch V. a VI. rozsudku) tak, že podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku priznal plne úspešným žalovaným stranám proti stranám žalobcov nároky na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2. V zákonom stanovenej lehote proti rozsudku podali odvolanie žalobcovia v rade 1/ až 6/ voči všetkým výrokom z dôvodu, že rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, že súd nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a neboli splnené procesné podmienky. Namietali, že súd prvej inštancie rozhodoval o dvoch konaniach, pričom nesprávne označil okruh žalobcov a rozhodoval s účastníkmi, ktorých sa druhé konanie netýkalo. Pred spojením vecí sp.zn. 22C/35/2020 bol pôvodným žalobcom T. B., ktorý zomrel a namiesto neho nastúpili žalobcovia A. B., C. B., E. I., G. J., K. D. a L. D. proti žalovanej O. P. I.. Sporovými stranami v pôvodnom konaní sp.zn. 5C/5/2020 bol pôvodným žalobcom T. B., ktorý zomrel a namiesto neho nastúpila žalobkyňa G. J. proti žalovaným O. P. I., J. D. a Q. L., A. G., R. D., S. D. (žalovaní v rade 3/ až 6/ zastúpení Slovenským pozemkovým fondom). Teda v druhej časti označenia strán v konaní 5C/5/2020 žalobcovia v rade 2/ až 6/ nie sú žalobcami v tejto časti a v tejto časti je žalobkyňou len G. J. ako žalobkyňa v rade 1/. Nestotožňujú sa s názorom súdu prvej inštancie o nedostatku naliehavého právneho záujmu, keď súčasne by sa mali domáhať určenia, že žalovaní nie sú vlastníkami nehnuteľností, ktoré sú predmetom konania. V súdnej praxi sú pomerne bežné konania, v ktorých sa žalobca ako dedič domáha určenia, že nehnuteľnosť patrí do dedičstva po poručiteľovi. Takýto druh žaloby je typický pre situácie, keď sa dedič alebo skupina dedičov domnieva, že určitá nehnuteľnosť, ktorá nebola predmetom dedičského konania po ich poručiteľovi, patrí do dedičstva po poručiteľovi, a teda môže byť predmetom dodatočného dedičského konania. V tejto súvislosti poukázali na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Cdo 154/2010, ktoré bolo uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 32/2011 a v tomto rozhodnutí sa konštatuje, že v konaní o takých žalobách ide o posúdenie, či poručiteľ bol v čase smrti vlastníkom tejto veci. Vyslovil teda, že v takomto konaní nemá súd skúmať to, či určitá vec v súčasnosti patrí do dedičstva po poručiteľovi, ale to, či predmetná vec bola vo vlastníctve poručiteľa v čase jeho smrti. Nález Ústavného súdu SR I. ÚS 151/2016, na ktorý sa odvoláva okresný súd, nesúvisí s danou vecou, ide o skutkovo a právne inú vec, keď v tomto konaní žalobcovia napádali neplatnosť kúpnej zmluvy. Súd v danej veci nevykonal žiadne dokazovanie a takýmto postupom došlo k zásahu do práv žalobcov. Sporné pozemky vždy patrili ich rodine a ich právnym predchodcom, len zmluva v roku 1958 nebola zapísaná v katastri. Súd sa nezaoberal dôkazom, a to výsluchom žalovaného v rade 2/, ktorý preukazuje skutkový a právny stav ako ho deklarujú žalobcovia, a že teda pozemky boli vždy žalobcov, resp. ich právnych predchodcov. Žalobcovia sa nemôžu domáhať priamo určenia vlastníckeho práva, keď najprv nehnuteľnosti patrili ich právnemu predchodcovi a tieto musia byť prededené. Bol u nich preukázaný a opísaný v žalobách naliehavý právny záujem, keď ako právní nástupcovia pôvodného žalobcu vo svojich písomných podaniach uviedli, že v plnom rozsahu zotrávajú na podanej žalobe a taktiež zotrávajú na všetkých navrhnutých dôkazoch. Naliehavý právny záujem na danom určení existuje, nakoľko bez tohto určenia je ich postavenie ohrozené a neisté. Zápis vlastníckeho práva sa nemôže dosiahnuť iným spôsobom ako súdnym rozhodnutím a tým dosiahnuť súlad medzi skutočným a evidovaným stavom. Navrhujú napadnutý rozsudok zmeniť a žalobe vyhovieť, alternatívne rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

3. Žalovaná v rade 1/ vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že odvolanie považuje za nedôvodné a navrhuje napadnutý rozsudok potvrdiť. Súd prvej inštancie dospel k záveru o nevyhnutnosti zamietnutia žaloby, pričom dôkladne sa venoval jednotlivým dôvodom v bodoch 35. až 37., na ktoré body v celom

rozsahu poukazuje. Rozsudok považuje za vecne správny a poukázal aj na rozhodnutie krajského súdu v totožných veciach, pričom zhodne s názorom žalovanej v rade 1/ dospel k záveru, že žalobu je nevyhnutné zamietnuť. Ďalším dôvodom zamietnutia žaloby bola skutočnosť, že osoby, od ktorých chceli žalobcovia odvodiť svoje vlastnícke právo, neboli ku dňu svojej smrti vlastníkmi dotknutých nehnuteľností, ale ich vlastníkmi boli žalovaní, resp. ich právni predchodcovia, preto nemohli byť úspešní s podanou žalobou. Žiada priznať nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

4. Krajský súd v Žiline, ako odvolací súd (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie podala včas sporová strana proti rozsudku, proti ktorému je prípustné odvolanie (§ 355 ods. 1, § 359, § 360 ods. 1 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) preskúmal rozhodnutie v intenciách § 379 a § 380 CSP a rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch III., IV. a VI. podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil ako vecne správny a vo výrokoch I., II. a V. podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil a v tomto rozsahu mu vec vrátil na nové konanie a rozhodnutie.

5. K odvolacej námietke žalobcov, že súd prvej inštancie nesprávne označil okruh žalobcov vo vzťahu k pôvodnému konaniu sp.zn. 5C/5/2020, keď ako žalobkyňa tu má vystupovať iba G. J., odvolací súd poukazuje na uznesenie okresného súdu č.k. 5C/5/2020-129 z 09.09.2021 a č.k. 22C/35/2020-243 z 29.07.2022, ktorým bolo rozhodnuté, že súd pokračuje v konaní po smrti pôvodného žalobcu T. B. s jeho právnymi nástupcami, a to žalobcami v rade 1/ až 6/. Uvedené uznesenie bolo vydané v súlade s ust. § 63 CSP, keď pôvodný žalobca T. B. zomrel počas konania. Žalovaná v rade 1/ podaním zo dňa 03.11.2021 vyjadrila súhlas so žalobou, ako aj doteraz urobenými písomnými úkonmi a žalobcovia v rade 2/ až 6/ tento súhlas prejavili do zápisnice na pojednávaní dňa 16.05.2023 prostredníctvom právneho zástupcu. Preto predmetná odvolacia námietka je nedôvodná.

6. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že žalobcovia v rade 1/ až 6/ nepreukázali naliehavý právny záujem na určovacej žalobe vo vzťahu k pozemku KN-E parc.č. 1451 odôvodneným v bode 37. odôvodnenia napadnutého rozsudku, keď z listu vlastníctva, ako aj z dedičského rozhodnutia sp.zn. 5D/868/2020, Dnot 2/2021 (č.l. 107) po T. B. vyplýva, že predmetom dedenia po ňom bol spoluvlastnícky podiel vo výške 1/7-ny k pozemku KN-E parc.č. 1451 evidovaným na LV č. XXXX, a jeho vlastníctvo nadobudla G. J. – žalobkyňa v rade 1/. Napriek tomu sa žalobou v tomto konaní domáhali určenia, že nehnuteľnosť patrí do dedičstva po T. B. v podiele 1-ce a tiež po K. B. v podiele 1-ce. Odvolací navyše dodáva, že je viazaný i dôvodmi odvolania (§380 CSP), pričom zo strany žalobcov k tejto časti odôvodnenia súdu prvej inštancie neboli podané žiadne odvolacie námietky, preto ich odvolací súd ani nemohol preskúmať.

7. Vzhľadom na uvedené rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch II., IV. a VI. ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

8. Pokiaľ súd prvej inštancie zamietol žalobu pre nedostatok naliehavého právneho záujmu z dôvodu, že žalobcovia zároveň nepodali aj žalobu na určenie, že žalovaná v rade 1/ vo vzťahu k pozemku KNE 1450 nie je vlastníčkou s uvedeným sa odvolací súd nestotožňuje. V konaní o určenie, že nehnuteľnosti patria do dedičstva po poručiťelovi sa skúma otázka, či poručiťel v čase smrti bol vlastníkom spornej nehnuteľnosti. Je nutné však skúmať aj súčasný stav ako nadobudol vlastníctvo k nehnuteľnosti žalovaný, ktorý je evidovaný na liste vlastníctva. Odvolací súd je však toho názoru, že uvedenú otázku je možné skúmať ako predbežnú otázku s odôvodnením, či žaloba je dôvodná. Aj Ústavný súd SR v rozhodnutí sp.zn. I. ÚS 151/2016 konštatoval, že : „Pokiaľ ide o ústavnoprávne posúdenie sťažnosti sťažovateľov, ústavný súd síce vidí rozdiel medzi konaním o určenie vlastníctva a konaním o určenie, že nehnuteľnosti patria do dedičstva po poručiťelovi, v oboch prípadoch však ide o obdobné určovacie žaloby, v ktorých podľa názoru ústavného súdu musia byť uvedené princípy ochrany dobrej viery dobromyseľného nadobúdateľa chránené rovnakým spôsobom. Inak povedané, úvahy krajského súdu podporené staršími judikatórnymi závermi najvyššieho súdu (sp. zn. 3 Cdo 154/2010, sp. zn. 3 Cdo 29/2010) vo svetle preferovaného princípu ochrany dobrej viery dobromyseľného nadobúdateľa neobstoja. Ak má totiž mať určovacia žaloba okrem iného aj preventívny charakter (má predchádzať ďalším sporom), nemožno vidieť rozumný dôvod na to, aby sa otázka dobrej viery nadobúdateľa, ktorý je evidovaný v katastri nehnuteľností ako vlastník, neskúmala v konaní o určenie, že nehnuteľnosti patria do dedičstva po poručiťelovi, a aby všeobecné súdy v podstate umelo predžovali stav právnej neistoty a nútili strany do podávania ďalších (zbytočných) žalôb, v ktorých by sa táto otázka následne riešila. Navyše, aj rozhodnutie o takomto určení musí deklarovať existenciu právneho vzťahu ku

dňu vyhlásenia rozhodnutia podľa § 154 ods. 1 OSP (teraz § 217 ods. 1 CSP). Pokiaľ taký právny vzťah už neexistuje, nemôže mať ani návrh na určenie, že veci patria do dedičstva po zomrelom poručiteľovi, úspech.“ V predmetnom rozhodnutí však ústavný súd nevyslovil, že je nutné podať žalobu o určenie, že nehnuteľnosti patria do dedičstva a zároveň o určenie, že žalovaný nie je vlastníkom tejto nehnuteľnosti. Rovnako Najvyšší súd SR v rozhodnutí sp.zn. 4Cdo/142/2019 nezrušil rozhodnutie okresného a krajského súdu, keď otázku vlastníctva žalovaného skúmal iba ako predbežnú otázku.

9. Žalobcovia v odvolaní namietali, že nález Ústavného súdu SR sp.zn. I. ÚS 151/2016 s danou vecou nesúvisí, nakoľko ide o skutkovo a právne inú vec, keď v tomto konaní žalobcovia napádali neplatnosť kúpnej zmluvy. Odvolací súd sa s uvedeným tvrdením nestotožňuje, nakoľko predmetom konania aj v tejto veci bolo určenie, že nehnuteľnosti patria do dedičstva a v rámci toho sa prejudiciálne malo skúmať, či je kúpna zmluva platná, ktorou poručiteľ za života previedol vlastníctvo k nehnuteľnostiam. Preto závery daného nálezu je možné aplikovať aj v predmetnej veci.

10. Vychádzajúc z uvedeného súd prvej inštancie predčasne zamietol žalobu žalobcov o určenie, že KNE parc.č. 1450 patrí do dedičstva po T. B. a K. B., u každého spoluvlastnícky podiel vo výške 1-ce z dôvodu nedostatku naliehavého právneho záujmu, bez toho, aby sa prejudiciálne zaoberal obranou žalovanej, teda právnym stavom ku dňu rozhodnutia.

11. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

2 7Co/136/2023

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

(§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)